

*Verklaring Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland***Vreugdevuren stemmen in de media niet altijd tot vreugde**

In de maanden december 2018 en januari 2019 was er veel aandacht voor immaterieel erfgoed in de media, zij het niet altijd even positief. Met name de demonstraties voor en tegen Zwarte Piet in het Sinterklaasfeest, het uit de hand gelopen Vreugdevuur in Scheveningen en de milieuvervuiling en ongelukken als gevolg van het vuurwerk bepaalden de toonzetting. Er is veel kritiek op bepaalde uitingen van immaterieel erfgoed. Dat wordt door anderen weer ervaren als dat 'onze' tradities worden bedreigd.

Het Kenniscentrum heeft er voor gekozen niet op ieder nieuwsfeit apart te reageren. Daar waar media contact opnamen met het Kenniscentrum, werd veelal doorverwezen naar de directe beoefenaars. Het Kenniscentrum vindt het van groot belang dat zij hun verhaal rechtstreeks via de media kunnen uiten, in plaats van dat er over hen wordt gesproken en geschreven, maar hen niet om reactie wordt gevraagd. Voor controverses rondom immaterieel erfgoed bestaan niet altijd directe oplossingen. Immaterieel erfgoed is levend en ook dynamisch erfgoed. Het zal altijd veranderen en met zijn tijd meegaan, maar die veranderingen gaan niet iedereen snel genoeg, waarbij natuurlijk over gewenste veranderingen ook verschillend gedacht kan worden in een diverse samenleving.

Het perspectief van het Kenniscentrum is eerst en vooral het erfgoed. Het heeft de opdracht gekregen om via de Inventaris Immaterieel Erfgoed in Nederland de diversiteit van immaterieel erfgoed in kaart te brengen en daarbij het voortouw te geven aan de erfgoedgemeenschappen zelf, die dit erfgoed praktiseren. Het Kenniscentrum gaat daarbij zo open en inclusief mogelijk te werk. Bij het implementeren van het Verdrag inzake de Bescherming van Immaterieel Cultureel Erfgoed heeft het Kenniscentrum er nadrukkelijk voor gekozen beschermen in te vullen als borgen door de erfgoedgemeenschappen, in de betekenis van dynamisch doorgeven. Omgaan met verschillende opvattingen, bevoogding vermijden, tegenstellingen bespreekbaar te maken hoort hier bij.

Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland probeert bij te dragen aan een gunstig klimaat voor immaterieel erfgoed, waarin erfgoedgemeenschappen kunnen werken aan de toekomst van erfgoed en daar horen veranderingen bij. Maar altijd met de instemming en betrokkenheid van de erfgoedgemeenschappen en niet 'van bovenaf' opgelegd. In 2019 zal hieraan de nodige aandacht worden besteed binnen onze onderzoekslijn Controversieel Immaterieel Erfgoed. Middels dialoogtafels wordt gewerkt aan meer reflectie op dit onderwerp en aan een praktische reflectiemethode over wat immaterieel erfgoedgemeenschappen kunnen doen als hun erfgoed ter discussie komt.